

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vsa leta - - - \$6.00
Za pol leta - - - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 250. — ŠTEV. 250.

NEW YORK, MONDAY, OCTOBER 24, 1932. — PONDELJEK, 24. OKTOBRA 1932

VOLUME XL. — LETNIK XL.

HOOVER ZAGOVARJA OMEJITEV PRISELJEVANJA

**VSAK, KI JE PRIPRAVLJEN DELATI
CENEJE KOT AMERIŠKI DELAVEC,
POMENJA NEVARNOST ZA DEŽELO**

Priseljeniške postavbe naj bodo v toliko omiljene, da bodo tukaj nahajajoči priseljenci zamogli dobiti sem svoje družine. — V normalnih časih naj prihajajo v deželo samo izbrani ljudje, ki bodo s svojimi idejami osvežili našo civilizacijo.

Na poti iz Detroit, Mich., v Columbus, Ohio, je imel predsednik Hoover kratek govor, v katerem je obrazložil svoje stališče napram priseljevanju. So glasno s poročilom Associated Press je dejal predsednik:

— Neki državljani iz Columbusa me je pismeno prosil, naj bi nekoliko natančneje pojasnil našo politiko glede priseljevanja. Na to vprašanje mu prav rad odgovorim.

Republikanska stranka se že dolgo let bori za zaščitno carino, ki naj zaščiti našo industrijo. — Njen cilj je bil vedno ščititi življenjski standard ameriškega delavca in naraščajočo udobnost njegovega doma.

— Ako hočemo v okrilju naših meja vzdržati, naše lastne industrije in ako hočemo vzdržati višji življenjski standard nego je drugod po svetu, mora sredstvo služiti svrhi, in ne smemo pod nobenim pogojem dovoliti povodnji priseljevanja. Ako bi bila vrata naše dežele na široko odprta, bo poiskalo v Ameriki zavetja nebroj ljudi iz drugih dežel. Ti ljudje bi se zbirali pred našimi tovarnami ter bi bili pripravljeni delati ceneje nego ameriški delavci.

— Ameriške delavce je torej treba zaščititi pred ljudmi, ki jim hočejo vzeti delo, potem visoke carine je pa treba preprečiti pošiljanje tujih izdelkov v to deželo, kati taki izdelki spravljajo ameriškega delavca ob delo in zaslužek.

— Združene države so dobile od raznih evropskih narodov neprecenljive doneske k svoji rasti in svoji kulturi. Amerika je odprla slehernemu vrata, ki je bil preganjan zaradi svojega verskega ali političnega prepričanja. Ker so se pa tuje dežele v zadnjem času precej demokratizirale, je preganjanje zaradi političnega prepričanja ponehalo.

— Priseljevanje je treba zato omejiti, da ne pridejo v vrste nezaposlenih oni, ki se že nahajajo v tej deželi. Oni, ki se že nahajajo tukaj, naj imajo pravico dobiti sem svoje družine. V rednih razmerah naj imajo dostop v deželo le najbolj izbrani priseljenci, ki bodo s svojimi idejami osvežili našo civilizacijo.

— V času velikih kriz kot je sedanja, ko je v deželi na milijone nezaposlenih, bi bilo nepravilno napram prebivalstvu spuščati v deželo ljudi, ki beže pred lakoto v inozemstvu.

— Vsled tega sem pred dvema letoma z eksekutivnim poveljem prepovedal priseljevanje. Dve leti sta pretekli izza onega povelja.

— Če bi bilo v zadnjih dveh letih tako priseljevanje kot je bilo v dveh letih poprej, bi imeli v deželi skoro pol milijona več nezaposlenih. To bi pomenjalo pol milijona novih priseljencev, za katere bi se morale brigati naše oblasti in dobrodelne družbe. Ali če vzamemo obratno, teh petsto tisoč priseljencev bi vzelo kruh in zaslužek 500,000 državljanom.

— Po mojem mnenju je najbolje, da obvelja ta naša politika do konca depresije. Ko bo pa depresija končana, bo treba nadaljevati s pametno priseljeniško politiko v skrajno zoženih mejah.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Ameriki! — Naročajte gal

Mussolini za crtanje vojnih dolgov

DEPORTACIJE RAZBURJAJO BUFFALO, N. Y.

V enem letu jih je bilo deportiranih 18,000. — Nekateri so bili več mesecev zaprti.

Buffalo, N. Y., 23. oktobra. — Kot obmejno mesto je Buffalo iz prve vrste gledalo tragedijo deportacij, katero je vzprijal delavski tajnik William N. Doak.

Buffalo je kraj, kjer zbira naselniški urad skupine tujcev, v katerih hiše so službenice naselniškega urada prihajali brez sodniškega povelja. Razbite so bile družine, ko so bili očetje ali matere ločene od svoje družine. Celotno nekega ameriškega Indijanca so prisilili, da je moral dokazati, da ni Italijan.

"The Buffalo Times" je v svojih člankih razkril delovanje delavskega departamenta. Delavski departament na najmanjšo sumnjo pošlje svoje agente v hiše tujcev, jih odvedejo v zapor, od kod ne morejo občeati s svojimi družinami, nato pa so kratkoma deportirani. To postopanje je označila Wickershamova preiskovalna komisija kot protustavno, tiranično in suženjsko.

Mestna javnost je pričela kazati svojo ogorčenost nad takim postopanjem.

Kongresniki iz tega dela države so pričeli misliti na to, kako bi bilo mogoče izpremeniti naselniško postavbo. V mestu je bil ustanovljen odbor odvetnikov, ki se bodo potegovali za pravice oseb, ki so določene biti deportirane.

Izmed 18,000 oseb, ki so bile deportirane zadnje fiskalno leto, jih je bilo iz obližja Buffalo dva tisoč.

Sedaj se nahaja v ječi v Erie okraju 38 mož in žena, ki so na sumu, da je potrebno jih deportirati. Nekateri med njimi so bili v deželi po tri tedne, drugi pa dva meseca. Dva mlada moška že čakata na ljubeznjivost delavskega departamenta osem mesecev.

Marsikateri tujec je bil aretiran na ovadbo osebe, ki ni bila vladni agent, samo ker je pričakovala, da bo za svojo ovadbo dobila za plačilo službo, katero je do sedaj opravljal tujec.

ČE POLICIST ZAPLENI AEROPLAN

Evanston, Ill., 23. oktobra. — Konstabler Ralph Witt je bral učno knjigo za letanje po zraku, zato je sklenil da poizkusi.

— Proti temu aeroplanu je tožba za \$3330 in ga bom vzel, — je rekel Witt ravnatelju letališča in mu pokazal sodniško povelje.

— O. K. — je rekel ravnatelj, — toda ga morate sami voziti.

Witt stopi v aeroplan in odpre vse ključke pa nič se ne gane. Zleze in letala, zasuka propeler, pa si zvine roko. Nato se izpodtakne in si zvine gleženj.

— V kratkem se vrnem, — je rekel, — toda s seboj bom pripeljal truck.

SNEŽNI VIHAR JE ZALOTIL 53 LOVCEV

Lovci so nekje zakopani v snegu. — Nimajo nikakega zavetja in mnogi tudi ne hrane.

Sheridan, Wyo., 23. oktobra. — V divjem Tongue River okraju v Big Horn gorovju je zalotil velik snežni vihar 53 lovcev. V gorah se nahajajo brez zavetja in nekateri brez vsakega živeža že od nedelje, ko se je pričel snežni metej.

Trudni gozdni preživaleci, požarni pazniki in prostovoljci, katerih obrabi so robati in oči otekle vsled gledanja v sneg, gredo za sledom v belo divjino v namenu, da rešijo ponesrečene lovce.

Splošno prevladuje bojazen, da so mogoče izgubili življenje trije moški, Fred E. Demmel iz Sheridan, Wyo., ki so se ločili od skupine lovcev, ko je izbruhnil vihar. Od nedelje so že izpostavljeni hudemu mrazu brez vsake hrane.

Ko se je pričel vihar se je nahajalo v gorah okoli tisoč lovcev. Okoli sedemsto njih se je posrečilo pregaziti sneg in priti na varno. Nad sto jih je ostalo v snežnih zametih. Rešili so jih 250 in mnogi so bili zelo oslabei vsled pomanjkanja hrane, drugi pa so imeli hude ozeblin.

Posamezne skupine so našli v gručah ob ognju. V vsakem slučaju so bili brez hrane po en dan ali dva.

Tekom viharja je zapalil sneg do dva čevlja debelo. Vihar je trajal od nedelje do srede. Po nekaterih krajih so bili zameti do dvajset čevljev visoki. Ker se pogrešani lovci nahajajo visoko v gorah kjer je najmanj deset stopinj pod ničlo, je malo upanja, da bi še bili pri življenju.

JAPONSKO STALIŠČE JE KRIVIČNO

Washington, D. C., 23. oktobra. — Sodnik Yuen Li-liang iz Sanghaja je obsojal japonsko priznanje Mančukuo države, ker je postavno krivično, moralno in politično pa ni mogoče zagovarjati.

— Japonska je kršila princip "živi in pusti živeti", ki je podlaga narodne morale, ker se je poslužila zlobnih sredstev, da je razbila kitajsko edinost, — je rekel Yuen. — Politično je japonska ustanovitev Mančukuo države vrhunec japonskih imperijalističnih teženj, da ustanovi svetovno cesarstvo.

Dr. Yuen Li-liang je bil predsednik prizivnega sodišča v Sanghaju in je sedaj kot kitajski delegat na potu v Ženevo na zborovanje Lige narodov, pozneje pa bo šel kot kitajski zastopnik na svetovno razsodišče v Haag.

Prepovedan madžarski list.

Budimpešta, Ogrska, 23. oktobra. — Socijalistično glasilo "Nepszava" je bilo za en teden ustavljeno, ker je svetovalo delavcem, da vržejo ministrskega predsednika.

SPORAZUM NA KITAJSKEM

Voditelji raznih nasprotnih strank se pogajajo za skupno delo. — Šantung je v veliki zmešnjavi.

Sanghaj, Kitajska, 23. oktobra. — Prvič v mnogih mesecih se je pričela prijateljska konferenca na predvečer odhoda v Evropo Wang Cing-wela, ki je v avgustu izstopil iz vlade. Vsled njegovega odstopa je prišla vlada v velike zadrege, kajti kot voditelj Lige je v svojem odstopu obdržal Čang Kaj-Šeka in Čang Hsuen-lianga slabe vlade in več političnih pogreškov.

Nato sta bila dva meseca negotovosti v kateri je bil v nevarnosti celo obstoj narodne vlade, toda sedaj so nankingski voditelji zagotovili Wangu svojo dobro voljo ter izrazili upanje, da se bo kmalu vrnil in sprejel v vladi zelo odlično mesto.

Wang potuje v Evropo, da ga preiščejo zdravniki, ker se ga prijemlje sladkorna bolezen. Sam je rekel, da se namerava vrniti v trih mesecih in bo prevzel vladno službo.

Ako je bil spor med Wangom in Čang Kaj-Šekom popolnoma poravnal, se bo pokazalo v bližnji bodočnosti, toda za sedaj je gotovo, da njuno osebno nasprotje ne bo vplivalo na vlado.

Pri prvi seji je bilo navzočih devetnajst ministrov in ministrskih namestnikov, kar je najštevilnejše zborovanje voditeljev narodne vlade. Vsak važnejši voditelj je bil navzoč, razen Čang Kaj-Šek, ki zasleduje roparje v Hankow okraju.

Toda Čang Kaj-Šeka je zastopal njegov zaupnik, ki je v njegovem imenu obljubil, da bo deloval za napredek dežele in notranji mir.

O konferenci sicer ni bilo ničesar objavljeno, toda gotovo je, da so se voditelji zedinili za skupno delovanje.

Na konferenci so tudi razpravljali o Mandžuriji in sklenili, da kitajska vlada ne bo nikdar priznala izpremembe, ki je v nasprotju z določbami Lige narodov.

MUSSOLINJEVE SOVRAŽNIKE KE ZAPIRAJO

Milan, Italija, 23. oktobra. — Da se odstrani vsaka nevarnost, da bi ob priliki Mussolinijevega obiska v Turinu prišlo do kakih izgredov, je policija aretirala skoraj tisoč nasprotnikov fašizma. Turinska policija bo aretirance obdržala v ječi ves čas Mussolinijevega obiska.

London, Anglija, 23. oktobra. — Neko poročilo na Daily Express pravi, da je bilo "iz cele Italije poklicanih kakih 5000 policistov v Turin, da varujejo ministrskega predsednika Mussolinija, ko bo obiskal Turin.

NAJDBA STARIH UTRDB

Berlin, Nemčija, 23. oktobra. — V brandenburški provinci so našli okoli štiristo ostankov zidovja utrdb ali gradov. Nekateri zidovi so zelo dobro ohranjeni. Najstarejši zid je iz bronaste dobe okoli 6000 let pr. Kr.

ZAHTEVE NEMČIJE SO BAJE POPOLNOMA UPRAVIČENE

TURIN, Italija, 23. oktobra. — Na velikem ljudskem zborovanju, ki se je vršilo na prostem, je nastopil kot glavni govornik italijanski ministrski predsednik Mussolini. Višek njegovega govora je bil dosežen v pozivu na Združene države, naj bodisi črtajo ali pa zmanjšajo evropske vojne dolgove.

Mussolini je rekel, da je zahteva Nemčije po enakopravnosti v orožju popolnoma upravičena, da ne bi obžaloval nezmožnost Lige narodov. Govoril je tudi o sistemu zavarovanja proti nezaposlenosti.

Ne da bi imenoval po imenu Francije, ki je oddaljena samo štirideset milj od Turina, je izrazil sosedni narod s tem, da je rekel: — Turin se ni nikdar bal nobene vojne.

To je bil po devetih letih prvi Mussolinijev obisk v tem industrijskem mestu, ki je dolgo časa veljalo za najmočnejšo trdnjavo fašizma.

— Dolgo časa me ni bilo — je dejal meščanom, toda v bodoče se bomo večkrat videli.

V svojem pozivu na Združene države je govoril Mussolini o "ladji dolgov" ter dostavil: — Zadržano sem prepričan, da narod velike republike ne bo zavrnil te ladje, ki nosi na sebi upanja in želje tolikih ljudi.

— Ne! Ne! — so zakričali poslušalci.

— Ta vaš "ne" naj bi se slišal na oni strani oceana.

Z ozirom na govor ki ga je imel lani v Napolju, je dejal Mussolini: — Tedaj sem govoril o žalostnem knjigovodstvu svetovne vojne ter sem v dveh člankih v "Popolo d'Italia" ki ne bosta tako kmalu pozabljena, ponovil, da je skrajni čas napraviti križ čez te žalostne vknjižbe.

VELIKE BOLIVLSKE IZGUBE

Asuncion, Paragvaj, 23. oktobra. — Paragvajska vlada je naznanila, da so Paragvajci našli na bojišču od junija, ko so se pričele sovražnosti v Chaco okraju, ko je padla trdnjava Yuera, pa do danes 3500 mrtvih Bolivijcev.

MEHIKA ZAPIRA REDOVNICE

Guadalajara, Mehika, 23. okt. — Policija je vdrla v nunski samostan in aretirala sedemnajst redovnic.

SPRAVA MED KRALJEM IN PRINCEM

Dunaj, Avstrija, 23. oktobra. — Ker je romunski kralj Karol povabil svojega brata princa Nikolaja, da se s svojo morganatično ženo Jano Lucia Deletj vrne v domovino, domnevajo politični krogi, da sta se oba brata zopet spravila.

NAD 2000 LET STAR DENAR

Bombay, Indija, 23. oktobra. — Ko je nek kmet v okraju Gaya oral svojo njivo, je našel kamennito posodo, v kateri je bilo 64 kosov srebrnega denarja, ki je star nad 2200 let.

STARODAVNA VOTLINA NAJDNA

Profesor Majuri je našel votlino prerokinje Sibile. — Obseg votline se vjemata s popisom Virgila.

Rim, Italija, 23. oktobra. — Profesor Amadeo Majuri je našel starodavno votlino, kar označuje znatni svet za najvažnejše arheološko odkritje zadnjih let. Po večmesečnem iskanju je Majuri našel dolgo votlino na zapadni strani gore Cumare in po njegovem prepričanju je to votlina, v kateri je prerokinja Sibila napovedala Eneju ustanovitev Rima.

Votlina, ki je bila izkopana pred šestimi leti in katero so nekateri smatrali za Sibilino votlino, je po Majurijevem zatrdilu samo predor pod goro, katerega so izkopali v civilni vojni med cesarjem Avgustom in Mark Antonijem.

V votlini, katero je našel Majuri so našli krasne izklesane stene, najbrže grškega izvora; po daljšem iskanju so našli 400 čevljev dolgo votlino, ki je se natančno vjemata v Virgilijevim popisu v šesti knjigi Eneide.

Hodnik, čegar stene so popolnoma ohranjene, vodi v ravni smeri in ga preseka več galerij, skozi katere je prihajala svetloba in notranjost. Sredi votline so našli tri kopališča in vodovodne naprave. Na tem mestu, kot poroča Virgil, se je Sibila vedno sopolala, predno je pričela prekopovati.

Na koncu votline je našel Majuri veliko dvorano s tremi izklesanimi sobami, kjer je stanovala Sibila in sprejemala svoje oboževalce, ki so najprej opravili dar Apolonu v templju nad votlino ter nato prihajali k njej, da jim je prerokovala bodočnost.

TREJA BALKANSKA KONFERENCA

Bukarešta, Romunska, 23. okt. — V Bukarešti se je pričela tretja balkanska konferenca, ki je bila sklicana v namenu, da se med balkanskimi državami doseže skupno sodelovanje in morebiti tudi politična zveza. Na konferenci so zastopane države: Jugoslavija, Turčija, Romunska, Bolgarska, Grška in Albanija.

Kot opazovalci na konferenci so tudi zastopniki Lige narodov. Zunanji minister Nikolaj Titulescu je v imenu romunske vlade pozdravil delegate.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Za celo leto velja za Ameriko in Kanado \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za četrt leta \$1.50
Za New York za celo leto \$7.00
Za pol leta \$3.50
Za četrt leta \$1.75
Subscription Yearly \$6.00
Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.
Dopolni bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli
poslati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejane bivališce naznani, da hitreje najdemo naslovnika.
"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3875

NORRIS IN DOAK

Menda nista demokratska in republikanska stranka
še nikdar bili tako vročega boja za prvenstvo kakor ga bi-
jeta letos.

Predsedniška kandidata potujeta po tleh ali pa go-
vorita po radio, da ju zamore slišati na milijone volilcev.

Narodna odbora obeh velikih političnih strank sta
vpregla vse sile in se poslužujeta vseh sredstev, da dose-
žeta svoj cilj.

Razumljivo je, da pride pri tem marsikaj na dan, kar
je že pozabljeno, oziroma bi v normalnih razmerah ostalo
prikrito.

Za Hooverja agitirajo vsi njegovi ministri, med njimi
tudi delavski tajnik William N. Doak, katerega je zanesla
pot na Zapad.

Na Zapadu je pa tudi zvezni senator George W. Nor-
ris, progresivni republikanec, kateremu ne prija Hoover-
jeva politika ter je javno izjavil, da bo podpiral demokrat-
skega predsedniškega kandidata Roosevelta.

In tako se je zgodilo, da sta slednjič drug drugega na-
gnala z — lažnjivcem.

Stvar je bila taka: Norris se je norčeval iz republi-
kanskih trditelj, da je predsednik Hoover velik prijatelj
delavcev ter da je odločen nasprotnik takozvanih injunk-
cij.

Ugotovil je, da se je predsednik Hoover tri leta pro-
tivil predlogi glede odprave injunkcij ter da jo je podpi-
sal šele tedaj, ko je bila v obeh zbornicah kongresa spre-
jeta s pretežno večino glasov. Istočasno je Norris izjavil,
da je delavski tajnik Doak obljubil Donaldu Richbergu,
zastopniku železničarskih uni, da mu bo podeljeno mesto
zveznega sodnika, ako se bo udeležil kompromisne konfe-
rence z nasprotniki predloge.

Ta Norrisova trditev je gospoda Doaka strahovito
razjarila. Kratkoterminalno je izjavil, da ni Richbergu ničesar
obljubil in označil senatorja iz Nebraske za lažnjivca. —
Istočasno je tudi izjavil Richbergu, naj ovrže Norriso-
ve trditve. Pri tem je pa imel gospod Doak veliko smolo.
Richberg mu je namreč odbrzojavil, da je vse res, kar je
rekel Norris.

Doak s tem seveda ni bil zadovoljen in je enostavno
izjavil, da Norrisu ni verjeti.

Senator mu je odgovoril: — Doaka poznam in Rich-
berga poznam, in vem, kdo govori resnico. Pa tudi če bi
ne poznal niti Doaka niti Richberga, bi vedno Richbergu
verjel.

Doak, ki je mogočna opora predsednika Hooverja, je
torej postavljen na laž.

Agitatorji kakor je Doak, bodo potemtakem Hoov-
erju več škodovali nego koristili.

DVOJNO LICE MUSSOLINIJEVE ZUNANJE POLITIKE

Mussolini ima v svoji listnici
dvojno zunanjo politiko, eno res-
nično, ki jo njegova diplomacija
ujeljavlja, in drugo, ki jo faš-
istični tisk po njegovem ukazu o-
znanja italijanskemu ljudstvu.
Huda gospodarska stiska z vsemi
svojimi socialnimi posledicami
pritiska na vse sloje italijanskega
naroda in ti pač ne morejo razu-
meti, zakaj naj bi se odrekli u-
stavnim svoboščinam na zahtevo
diktator, režima, ki jih je samo
oropal političnih pravice, ne da bi
jim bil dal kaj v zameno vsaj v
gimotnem pogledu. Fašizem mora
tedaj iskati opravičilo za svoj ob-
stoj v področju svojega udeje-
stvanja, ki je preprostu
ljudstvu in povprečnemu Itali-
janu manj dostopen, ki ga je to-
rej težje nadzirati. To je prav po-
dročje zunanje politike. Zunanja
politika postane sredstvo notra-
nje politike toliko lažje v drža-
vah s strogo tiskovno cenzuro ali
celo v državah z izključno režim-
skim tiskom, saj ta bralec servi-
ra kar hoče. Zato je v fašističnem
tisk Jugoslavija vedno izolirana.
Mala antanta pokopana in
Francija blamirana.

Mari je pot Mussolinijevi zu-
nanji politiki res z rožicami po-
stлана? Še nedavno je kazalo, da
bo fašistična sekira lahko pose-
kala vse evrope, ki zatira to pot,
fašistične ideje naj bi druge na-
rode razorožile. Toda prav v zad-
njem času doživljajo v tem po-
gledu hudo razočaranje: Celo
Hitler odpoveduje na vsej črti in
Papen je napovedal kontingenti-
ranje prav tako blaga iz Italije
kakor iz držav, njej nasprotnih.
Ko so morali Nemci radi pora-
za v svetovni vojni prekrizati
svoj "Drang nach Osten" in je mo-
rala Avstrija po svojem razsulu
opustiti svoje intrige na Balka-
nu, ko je prenehala dobrodejni
vpliv carske Rusije, ki je križala
prav tako nemške kakor italijan-
ske težnje po nadvladi nad bal-
kanskimi državami, so se v Itali-
ji odprla vrata na "vzhod". Pre-
objudena Italija bi lahko svoje
ljudstvo po svoji peti ki jo loči
od Balkana samo Otrantski pre-
liv, pošljala na manj naseljeni
vzhod. Ekspanzija na Balkan je
lebdela prav pred očmi liberalnih
politikov od Sonnina do Salandre
in drugih kakor tvori danes v
načrtih fašističnega diktatorja naj-
bližje oporišče za bodočo Italijo,
ki se mora po njegov napovedi
"razširiti ali razpočiti".

Jugoslavija je bila kot najbliž-
ja in najbolje organizirana drža-
va predvsem na poti fašistični
Italiji. Mussolini je skušal zdro-
biti jug. odpor po dveh različnih
poteh, in sicer bi bil najprej rad
Jugoslavijo uspal v snu italijan-
skega prijateljstva; pogodba z
Albanijo, s katero je Zogu prodal
svojo zemljo tujcu, je razkrila to
prvo taktiko Mussolinija in njen
resnični namen. Mussolini je pa-
del Ninčicu v hrbet in ta je bil z
odločitvijo listnice zunanje mi-
nistra prisiljen, potrditi polom
svoje zunanje politike in napove-
dati novo, ki je dovedla do pod-
pisa jugoslovansko-francoske po-
godbe. Tedaj je fašistični dikta-
tor ubral drugo taktiko, da bi Ju-
goslavijo brenil s praga vrat na
vzhod ter pričel s politiko brutal-
ne izolacije jug. države.

Mussolini je začel kovati želez-
no verigo okoli Jugoslavije, ka-

tere člene naj bi tvorile zavezni-
ške pogodbe z vsemi njenimi na-
sprotniki. Svojo ost je v tem ča-
su javno naperil proti Franciji ki
je dajala potuho Balkancem, ter
se navedil za glasnika vseh na-
rodov, nezadovoljnih s položajem,
kakršnega so ustvarile mirovne
pogodbe. Za svojo politiko je ce-
lo iskal zaslonbo pri sovjetih in
njihovih današnjih prijateljih
Turkih, ker je našel med revoluci-
jarnimi gibanji v teh deželah in
njihovo upornostjo pred zapa-
dom veliko sorodnost s fašizmom
in njegovimi smotri.

Kaj je danes z obročem okoli
Jugoslavije? Male antante se Mus-
solini ni posrečilo razbiti ter
ločiti Romunijo od Jugoslavije,
Francije in Poljske. Rad bi bil
zvezal Bukarešto in Sofijo ter So-
fijo z Atenami. Pri teh poskusih
so posredovali Turki, včasih je
tudi kazalo, da bodo uspeli, do-
kler se končno niso razbili ali ra-
di pomanjkanja denarja ali radi
francoskega vpliva. Italija je
igrala vse karte na Bolgarijo, ho-
tela bi bila, da bi tudi o njej la-
hko zgodovina pisala "Tu felix Ita-
lia nubi!", netila je sovraštvo
proti Jugoslovanom, kolikor je le
mogla, vendar pa Bolgarija do
danes še nima poguma obrniti hr-
bet Franciji in v zadnjem času
so se iz Sofije čuli razveseljivi
glasovi za zblizanje z Jugoslavijo.
Zadnji proces proti albanskim in-
tektualcem je zbudil po svetu o-
pravičeno domnevo, da tudi v Al-
baniji italijanske postojanke ni-
so tako ugodne kakor jih poka-
zuje fašistični tisk. Herriot skuša
na vsak način uveljaviti pogodbo
o nenapadanju med Rusijo, Fran-
cijo, Poljsko in Romunsko, da bi
tako oslabil ne samo položaj Nem-
čije proti Poljski, temveč tudi po-
ložaj Italije, ki rada spletkari v
Ankari in po tej menda tudi v
Moskvi.

Po tem kratkem izprehodu po
tajnih in javnih poteh fašistične
diplomacije nam postane jasen
razgovor Mussolinija z urednikom
pariške "Republique". Rimski
diktator se je razveselil obiska le-
vičarskega časnikarja čes, da je
sporazum med Francijo in fašis-
tično Italijo mogoč, saj niso fa-
šisti rekacionarni. Mussolini je
tudi javno povedal, da je kriva
razdora med Francijo in Italijo
francoska opora Jugoslaviji na
Jadrnu. Francija naj bi torej za
ceno italijanskega prijateljstva
žrtvovala prijateljstvo z Jugoslo-
vani, to se pravi, Mussolini bi ho-
tel proste roke na Balkanu.

Značilne so te "avances" fašis-
tičnega diktatorja, značilno je
tudi, da ni smel fašistični tisk nič
poročati svojim bratecem o tem
razgovoru, pač pa mora nadalje
udrihati proti Franciji. Morda je
duceja neplodna borba upehala.
Morda želi denarja?

Prehľad je odpravila
s cenenim zdravilom
"Moj triletni sin se je hudo prehladil.
Namazala sem ga s Pain-Expeller
in olivnim oljem po prsih in po
hrbtu. Prihodnje jutro je prehlad
izginil. Anchor Pain-Expeller pripo-
ročam kot najcenejši in najboljši zdra-
vilo zoper prehlade, vnetje mišic,
okorele sklepe in boleče noge."
Travis, Staten Island, N. Y.

PAIN-EXPELLER

POZIV NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki se ni-
so odzvali na poslano
jim opomine prosimo, da
po možnosti takoj po-
ravnaajo naročnino. Ko-
mur to sčasno ni mogo-
če, naj nam sporoči.

Vsem onim, ki se ne
bodo odzvali, bom pri-
merani vstaviti nadaljno
pošiljanje lista.
Uprava "Glas Naroda"

MORILNA BLAZNOST

Ktinomanij, morilno blaznost,
imenuje bivši nemški vojaški
zdravnik Emil Flusser v svoji knji-
gi "Vojna kot bolezen" eno iz
med glavnih gibalnih sil vojne.
Bolezniški element v vojevanju,
pravi, se je kazal zlasti v množe-
stveni morilni blaznosti in v su-
ženjski podrejenosti. Če sta se spo-
padla dva nasprotnika na nož in
se skušala ubiti, sta videla drug
v drugem pač sovražnika, ki dela
prijateljskim vrstam to in ono zlo, a
vendar sta bila oba tudi orodje v
rokah višje sile, ki ju je gnala v
klanje. Teji sili se nista mogla upi-
rati iz boleznega suženjstva, a vi-
šjo silo so utelešali istotako bolni
ljudje. Visoki poveljniki, ki je za-
povedal in se opajal ob uporabi
kakšnega strašnega morilnega sred-
stva, je bil spet suženj še višjemu
poveljniku; vojak se iz suženjstva
ni mogel upirati povelju, ki ga je
gnalo v napad, a se je pri tem tudi
naslajal z željo, da bi zagledal so-
vržnika in ga kral. Ktinomanija je
stara kakor človeštvo in je bila že
vsebovana v krvavih žrtvah bogo-
vom in v gladiatorskih borbah, ki
so opajale tisočglave množice.

Ktinomanske orgije v božjo čast
zasledujemo po tem ves srednji vek
v krščanstvu, francoska revolucija
jih je počenjala v imenu "razu-
ma". Ni "nenaravno", da so bili
med vojno najnevarnejši vojni pri-
ganjači baš stari. Klimakterična
in starostna doba ne prenašata
mladosti in če je mladenič šel v
klavnicu, so bile njegove življenjs-
ke sanse mnogo manjše nego san-
se starec — ta superiornost pa je
bila tem v zadoščenje, Flusser pri-
poveduje, kako so se opajali viski-
ji, stari gospodje, generali, pisa-
telji, znanstveniki, ob dobro zalo-
ženi mizi nekega vojskovodje s po-
govori o učinkih min, granat in
plinov. Sam je mnogokrat pris-
stvoval takšnim banketom, ki so
mn dokazovali, da je bilo njihovo
zanimanje za vse strahote samo
seksualni ekvivalent te žalostne
človeške kategorije.

NASI V AMERIKI

Pri družini Franka Knappa v
Ftly Creek, N. Y., se je oglasila
teta Storklja ter pustila za spo-
min čvrsto punčko, ki tehta de-
vet funov. Tako je prav, ja, da
bo imel mali Frankie sestrico.
Čestitamo!

V clevelandski bolnici je
umrl rojak John Videgar, rojen
v vasi Zadvor, fara Sv. Lenart
na Gorenjskem. V Girardu zapu-
šča soprogo in štiri sinove, v Cle-
velandu pa bratrance in prijate-
lje.

Zadnje dni so čikaški detek-
tivi privedli iz Cincinnati, Ohio,
nekega Toma Sikiča, ki je obto-
žen, da je eden od dveh roparjev,
ki sta v zadnjem maju osmukala
Josipa Kralja v So. Chicagu za
\$9400. Kralj, ki je star 65 let, je
prejel vsoto \$10.000 odškodnine
za telesne poškodbe v neki veliki
tovarni v Youngstownu, O., na-
kar je padel v pesti dveh zli-
kovev, ki sta mu vzela skoro vse.

Pred nekaj dnevi je čikaška
policija na južni strani mesta do-
bila 20-letno Patricijo Kristan,
oblečeno v "overalls", ki je rekla,
da živi v Sullivanu, Mich. Pove-
dala je, da sta jo dva fanta odpe-
ljala v avtomobilu v Chicago, a
tu jim je ušla in je vso noč ho-
dala po ulicah. Policija je poslala
dekle nazaj v Michigan.

Pretekle dni so laški listi
objavili obširne vesti o ustaškem
gibanju generala Sandina, ki vo-
di upornike v republiki Nicaragua.
Vodja teh banditskih čet je
baje neki Slovenec po imenu Mi-
klavčič, o katerem trdijo, da je
bil v Dubrovniku. Koliko je na
teh vesteh resnice, seveda ne ve-
mo, zanimivo pa je pogledati ne-
koliko globlje v vir teh vesti. La-
ški dopisniki namreč pišejo, da je
dotični človek Miklavčič rojen v
Ragusi (Dubrovnik), Italija. Za-
nimivo je torej pri tem dejstvo,
da Lahi v svoji lakomnosti si
svojičlo celo bandite v Nicaragua.
Dubrovnik je pristno jugoslovans-
ko mesto, in tudi ime Miklavčič
je slovensko. Resnica je, da sta
se dva sina Miklavčičeve druž-
ne izselila iz Jugoslavije pred 25.
leti. Eden, mlajši, biva nekeje v
Californiji, dočim se o drugem že
dolgo časa ni slišalo. Skoro goto-
vo je mogoče, da je Miklavčič pri
banditih generala Sandina, ki je
bil vedno adventurist. No, končno
bi želeli Miklavčiču srečo in us-
peh, ker je naš brat, četudi se
bori pri banditih, katerih namen
je Nicaragua osvoboditi tuje-
zemske ga vpliva. Kot znano, je
predsednik Hoover poslal pred
leti več tisoč ameriških vojakov
v Nicaragua, kjer so se borili z
banditi, a so morali končno iz
dežele, ne da bi kaj opravili.

Večkrat sem že čul debato, ka-
ko je treba jesti pečeno ribo ali
pohano kokoš.
Kako naj se spargljii jedo?
Če je treba držati nož v levi ali
desni roki?

Ali se spodobi s kosom kruha
omiti krožnik, ako je jed okus-
na in če nisi še sit?

Na taka vprašanja mi je težko
odgovarjati, kajti z etiketo sem
skregan že zadnjih par let. Prav-
zaprav si misva bila nikdar poseb-
na prijateljca.

Vedno sem se namreč držal pra-
vila: jeenja tako, da se boš nasitil.
Piščanec je najlažje obratiti, če
ga v rokah držiš.

Edinole belo mesto je mogoče
— po mojih načelih — z nožem in
vilicami trančirati, toda jaz ne
dam doti za belo meso.

Riba je najboljša, če ji s prsti
odstraniš hrbtnico, dočim zna
spreten jedec krožnik gulaza, brez
noža in brez vilic, samo z dvema
zemljama pospraviti.

Tej umetnosti sem se že tudi
jaz priučil, pa ne popolnoma.
Kadarkoli jem gulaz na ta in
edino pravičen način, si tudi ne-
koliko rokav posvinjam, kar do-
kazuje, da še nisem ekspert v tej
stroki.

Kava je najboljša s kruhom, ki
je v njo potunkan.
In ko uživaš potunkano dobro-
to, imej za vsak slučaj robee pri-
pravljen, kajti v takem slučaju
se običajno nekoliko od brade
cedi.

Nekateri pravijo, da je nož sa-
mo za rezanje mesa. Pa ni res.
Na banketu, ki sem se ga lani
udeležil, sem občudoval rojaki-
njo, ki je izredno spretno zajema-
la z nožem grah in fižol. Imela
je pač precej široka usta in ni bi-
lo nevarnosti, da bi se urezala.

Moje prijateljce bo gotovo zani-
mala, kako uživam jed, ki ji ni
para na svetu — kako jem idrij-
ske žlikrofe.

Povsem enostavno.
Eden mora biti v želodcu, eden
v požiravniku, eden v ustih, eden
na vilicah, enega pa z očmi požir-
am.

Vse to se mora vrāiti istočas-
no, če hočeš, da ti bo res teknila
ta angelska jed.

Peter Zgaga

ODGOVOR NA PIŠMO.

— O, kako si pust Zgaga,
— mi piše draga rojakinja —
ali res ne znaš drugega pisa-
ti kakor o pišaji? Po pravici
ti povem, da smo že site ti-
stih tvojih neprestanih lita-
nij, ki jih moliš vnu in dru-
gi pijaji na čast. Pa bi za
spremembo kaj o jedi pove-
dal. Saj vendar samo ne pi-
ješ, ampak včasit tudi ješ. Ne
samo, kako naj se pije, po-
vej nam tudi, kako naj se je.

Poziv je povsem umesten, kajti
pred svetim Martinom pisati o
pišaji, ne gre in kaže.

Toda, kaj bi o jedi povedal?
Kako naj se je?
Jej, da boš sit — so rekli na-
ši očanci, pa sedaj živimo v dru-
gačni dobi, in je treba tudi formo
vpoštevati.

Le čakajte, da vam povem.
Pred leti sem spoznal mlado
dekle, — gartroža in med, vam
rečem.

Njen pogled in njen smeh, nje-
no govorjenje in njeno obnaša-
nje — pa kaj bi skušal opisovati,
ker vem, da ne morem.

Tako sem bil zaverovan v njo,
da mi niti na um ni prišlo, da je
tak krasen in nežen stvor podvr-
žen potrebam in zahtevam navad-
nega zemljana.

Zdelo se mi je, da se z jutranjo
roso hrani in da v splošnem živi
od svežega zraka.

Nekega nedeljskega jutra pa
stopim v njen dom. Prišel sem ne-
napovedan in nepričakovan.

Stopivši v kuhinjo sem ostr-
mel.

Za mizo je sedela razmršenih
las, zaspanih oči in le za silo oble-
čena, pred seboj je imela pa tako
skledo kofeta, tako veliko skledo,
vam rečem, da bi se mogla iz
nje vsa družina nasititi.

In kako je zajemala in kako je
žvečila tri žemlje, ki so bile hkrati
nalomljene v kofe.

Pri priči me je minilo vse ob-
čudovanje, in nedolžna stvarica
se mi je namah izpremenila v po-
žrečno pošast, ki jo je treba le
enkrat na dan, toda takrat počes-
no nakrmiti.

Večkrat sem že čul debato, ka-
ko je treba jesti pečeno ribo ali
pohano kokoš.

Kako naj se spargljii jedo?
Če je treba držati nož v levi ali
desni roki?

Ali se spodobi s kosom kruha
omiti krožnik, ako je jed okus-
na in če nisi še sit?

Na taka vprašanja mi je težko
odgovarjati, kajti z etiketo sem
skregan že zadnjih par let. Prav-
zaprav si misva bila nikdar poseb-
na prijateljca.

Vedno sem se namreč držal pra-
vila: jeenja tako, da se boš nasitil.
Piščanec je najlažje obratiti, če
ga v rokah držiš.

Edinole belo mesto je mogoče
— po mojih načelih — z nožem in
vilicami trančirati, toda jaz ne
dam doti za belo meso.

Riba je najboljša, če ji s prsti
odstraniš hrbtnico, dočim zna
spreten jedec krožnik gulaza, brez
noža in brez vilic, samo z dvema
zemljama pospraviti.

Tej umetnosti sem se že tudi
jaz priučil, pa ne popolnoma.
Kadarkoli jem gulaz na ta in
edino pravičen način, si tudi ne-
koliko rokav posvinjam, kar do-
kazuje, da še nisem ekspert v tej
stroki.

Kava je najboljša s kruhom, ki
je v njo potunkan.
In ko uživaš potunkano dobro-
to, imej za vsak slučaj robee pri-
pravljen, kajti v takem slučaju
se običajno nekoliko od brade
cedi.

Nekateri pravijo, da je nož sa-
mo za rezanje mesa. Pa ni res.
Na banketu, ki sem se ga lani
udeležil, sem občudoval rojaki-
njo, ki je izredno spretno zajema-
la z nožem grah in fižol. Imela
je pač precej široka usta in ni bi-
lo nevarnosti, da bi se urezala.

Moje prijateljce bo gotovo zani-
mala, kako uživam jed, ki ji ni
para na svetu — kako jem idrij-
ske žlikrofe.

Povsem enostavno.
Eden mora biti v želodcu, eden
v požiravniku, eden v ustih, eden
na vilicah, enega pa z očmi požir-
am.

Vse to se mora vrāiti istočas-
no, če hočeš, da ti bo res teknila
ta angelska jed.

**DENARNA NAKAZILA IZVEŠUJEMO ZANE-
SLJIVO IN TOČNO KAKOŠ VAM POKAŽE NA-
STOPNI SEZNAM**

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 500	\$ 3.75	Lir 100	\$ 5.75
Din 300	\$ 2.25	Lir 200	\$ 11.40
Din 400	\$ 7.00	Lir 300	\$ 16.60
Din 600	\$ 8.50	Lir 400	\$ 22.00
Din 1000	\$ 16.75	Lir 600	\$ 37.00
Din 2000	\$ 33.50	Lir 1000	\$ 52.75

Za vsako denarno nakazilo pošljete 5 centov, bodisi v dinarjih ali
v lireh, dovoljujejo še boljše pogoje.

REPUBLIKA V AMERIŠKIM DOLARJEH

Za plačilo \$ 5.00 morate poslati	
" "	\$ 10.00
" "	\$ 15.00
" "	\$ 20.00
" "	\$ 25.00
" "	\$ 30.00
" "	\$ 35.00
" "	\$ 40.00
" "	\$ 45.00
" "	\$ 50.00

Priloge dobite v našem kraju plačilo v dolarjih.
Vse denarne nakazila pošljite po CABLE LETTER na priložnostno št.
METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
(FRANK BAKER)

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

**Udobno Hitro
Poceni**

Lahko danes potuje vsakdo, kdor je
dobil potrebna navodila od veččega
zastopnika. Da ne boste imeli na po-
tovanju nobenih zaprek, pišite z a
brezplačna pojasnila na —

**METROPOLITAN TRAVEL
BUREAU**
216 West 18th Street
New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

IZPIT

(Sovjetska humoreska)

Kako dišijo zvečer rezede in heliotropi v mestnem parku! Drevo nad Volgo je prav tako prepojen s pomladanskim, sladkim in mečnim duhom. Letošnja jesen je tako vedra, da so nenadno zopet priče le evetne stoletne košate lipe. Vse mesto je še vedno bujno zeleno. Mladina se nikakor ne more zvečer sprijazniti dejstvu, da se je dan končal. Ne more zaspati; raje se podi po drevedu, se bučno smeje, prepeva in krili z rokami po zraku. Brezmejna, sinja Volga vabi in obljublja novo nepoznano veselje. Parniki hitijo mimo. Njih glasovi daleč odmevajo, kličejo v tuje nepoznane kraje in polnijo srce s sladko hrepenenčno otožnostjo. Ribiči se odpravljajo na ponočni lov. Tu in tam na otoku se dviga tenak belkast curek dima. Tja so ribiči, ki kuhajo sveže kečige, ali pa pečejo love za večerjo pravkar ustreljene divje rane. Dej, kako lepo je živeti na svetu!

A uboga Manjčka nima ničesar od vse lepote. Stoji zdaj v napol temni dvorani pred oblastniki in polaga izpit iz politične abecede. Cerkovnik se je radi neke mučenosti spri z njenim očetom in jo ogradil. Dokazal je buržusko pokolenje zveste sovjetske uradnice. Predstojniki so bili sicer priznani v Manjčki niso hoteli vzeti vsakega kruha. A preiskava je vendarle ugotovila utemeljenost ovadbe. Zato stoji zdaj Manjčka pred rdečo pogrbeno mizo, kot da je zopet postala 11 stara in hodila v gimnazijo. Lenina slika jo gleda z zida in Manjčka upira vanjo mlo prosiče oči. Vsa njena bodočnost je odvisna od tega izpita.

Trije mrki dolgotrajski rablji sedijo pri mizi in nekaj skrivnostno čučajo na velikih uradnih podah. Manjčka pozna vse. Saj se je tri mesece pripravljala na izpit in plačala ure. Toda lipe preopojno dišijo v odprta okna. Tako je zmedena, da bi se najraje krčevito zječkala in zavpila. — Usmiljenje!

Predsednik izpraševalne komisije ima zamernarjene črnoobrobilne nohte. Kako to moti! Razen tega se ne more Manjčka otestiti niti na tati, namico in teta Liza. Zdaj sedijo vsi v veži in čakajo na konec izpita.

Tako, tako... — reče desni izpraševalec. No, in kaj je verstvo? Oprij za neko ljudstvo! — urno odgovarja Manjčka.

Dobro. Prav je. Kdo pa je bil Kristus?

Kristus... Kristus je varal proletarijat. Popi in škofi so si ga izmislili, da bi... da bi vrgli pesek v oči delovnemu ljudstvu.

Mm... mrmra levi izpraševalec. — To je že res, ampak... drugače bi to morali povedati. Poznati morate — um — splošno označbo.

Zapre usta in prične ugibati, kako bi se presenetil svojo plavolaso

žrtv. A žrtve v naglici hiti dodati:

V resnici ni bilo nikoli nobenega Kristusa... Njegovo ime je postalo — kakor v baladi — samo simbol. Tako je nastal tudi "Evgen Onjegin". Dedni nazori katerega koli razreda dobijo izraz v v književni namišljeni osebnosti... V tem primeru je bil namen izkoriščanje ljudstva.

Dobro! A kaj nam boste povedali o Karlu Marksu? — sreča predsednika v svoji beležnici novo vprašanje. — Kdo je bil?

Manjčka zopet gleda njegov nohte in se spominja one strani politične abecede, kjer se govori o Marksu. Saj je menda zabeležila to stran! Ali ni vtaknila noter javorjev listič?

Marks je bil... utemeljitelj... onega gibanja, ki nosi njegovo ime. Spisal je manifest... Bil je naš prednik.

Vi se nekoliko megleno izražate, sicer pa... res je bil utemeljitelj komunizma... Spisal je tudi manifest... To je že res...

Kdo pa vlada v Zvezi sovjetskih republik?

Kdo pa vlada v Zvezi sovjetskih republik? — No... veste... tako pa ne bi smeli povedati... To je res... kako bi rekli... nekritična ljudska oznaka.

Manjčka se vzravna, ker sluti nevarnost. Spomni se, da je večkrat govorila o tem težavnem vprašanju s svojim, v mestu zajamčeno najboljšim instruktorjem, in hiti popravljati.

Seveda... To se pravi, da stojita oba na čelu sveta narodnih komisarjev. A najvišjo oblast izvršuje Svet narodnih poslancev. Zato se tudi imenuje zdaj Rusija Zveza republik.

No, dobro... Zamisljeno pravi izpraševalec na levi. — To je zopet druga stvar. Kolikokrat sem že pri izpitu postavil isto vprašanje, in so vedno vsi odgovorili: Molotov. To res ne gre. — No, prav... Kaj bi vas še vprašal? Mm... Povejte, kaj mislite o duhovščini?

Manjčka se spomni na tati, stihga plahega drobnega popa s kozjo bradico. Se v semenišču se je navadil trepetati pred vsako oblastjo od orožnika na kmetih in do Svete vladajoče sinode. Zato je tudi običaj pri Sv. Križu, v ubogi župniji, ki ima razen pokopališča prav nobenega področja. Tu je žrtvati in umri tudi njegov oče, prav tako reven in pohleven knučiški pop. Manjčka urno odgovori:

Duhovniki so podrepaniki imperializma in verskih obrednosti. — Njih delovanje je morfijsko, to se pravi — opij za ljudstvo.

Dobro! — utrujeno reče predsednik. — Mislim, da bomo lahko končali. Videti je, da je državljanka Svetokriška dosti čitala... se je pripravljala... Imamo nocoj še sejo. Čas bo že...

Izpraševalec na desni popravlja svoje papirčke, zvito pomežikne in za slovo stavi zadnje vprašanje:

Seveda, seveda... A povejte še državljanka Svetokriška, katero veroizpoved ima proletarijat?

Proletarijat... proletarijat veruje v materializem... Prinašamo mir kočam in vojno palačam... Kdor ne dela, naj tudi ne je... Premagali bomo vse bedo! Proletari, na konje in na fronto! Vsa bodočnost proletarijata sloni na rdeči zrakoplovci!

No, dosti... Dobro! — jo prekinja predsednik. — Lahko greste, državljanka Svetokriška! Priznali smo vam red "prav dobro". Lahko boste zopet nastopili vašo službo. Na svidenje!

Oh! Ah! Hvala! Na svidenje!

Vroče, ognjevito veselje poplavi srce in omami glavo. Vsa rdeča od razburjenja smrči Manjčka kakor puh iz tenne sobe, leti po hodniku v čakalnico.

Naredila sem! Pri moji veri, naredila sem!

Oče, mati in teta se z resnimi obrazi pobožno vneto prekrizajo in šele potem zažarijo v širokem srečnem smehljaju.

Hvala ti, o Gospod!

Manjčka se tudi hvaležno prekrizja in vneto pripoveduje:

Hvala Bogu! Hvala Bogu! Jej, kako sem se tresla! Če bi vi le vedeli, kako so me poskušali ukantiti! Kaj vse so vpraševali, pa me vendar niso mogli zapeljati. Hvala Bogu!

Hvali ti, o Gospod! Hvala ti! — šepetaje mati.

Nisem zaman vso noč molila. Bog me je uslišal! — se veseli Manjčka.

Vsi prikorakajo iz hiše na ulico, ki se potaplja v bujem zelenju. Vonj rezede in lip itak razveseljuje srce, a nocoj imajo še posebne vroke za veselje.

Oh, kako sem srečna! Hvala Bogu! — znagoslavno ponavlja teta Liza. — Zdaj pa gremo takoj opraviti zahvalno molitev. Bog obvaruj, kaj bi bilo z nami, če bi se ti ponesrečilo pri izpitu... Vsi bi morali od lakote umreti... A zdaj imas ti zopet službo... vse bo zopet dobro.

Seveda, seveda! Takoj gremo v cerkev! — vneto pritrji oče. — Takoj bomo opravili zahvalno molitev!

In potem bomo šli k večerji! — dodaja mati. Kuharica bo že najbrž gotova. — Naročila sem sladko potico z jagodami... masleno testo...

Volga spodaj se tudi smehlja, kliče, vabi in obljublja veliko veselje. Manjčki se zdi, da se hoče še huna na nebu prekusniti in se spustiti v poskočen ples.

Cvetlice opojno dišijo iz vseh vrtov. Preveliko blaženo veselje stiska vrat, in srečne solze hočejo vsak trenutek privreti na gci.

Se o duhovščini so me vpraševali, atek. Veš, da so to storili na lašč zavolj tebe.

Zavolj mene? Bog se usmilil! — Kaj pa so dejali? A? Kaj?

Vprašali so me, kaj mislim o duhovščini?

No, no? In kaj? Kako si odgovorila?

Seveda sem rekla, da so podrepaniki imperializma in širijo opij.

A! Dobro, dobro! — in atek si mane roke.

Kaj pa je to, opij, Manjčka! — vprašuje teta!

No, opij je zdravilo. V lekarni se dobi. Veš, to se pije, če boli želodec. Deset kapljic... Zanesljivo pomaga.

No, jaz vzamem raje ricinovo olje. To je staro sredstvo. Torej še medicino si imela pri izpitu in botaniko?

Teta spoštljivo stiska ustaice.

Lipč dišijo... V večerni megli tuli veselo lilast parnik spodaj v pristanišču in prožno puha v nebo kolobarje dima.

To in ono

IZ VSEH DELOV SVETA

SMRT NAPOLEONOVE PRA-VNUKINJE

V Italiji je umrla 90 letna grofica Fortunata Bracci, rojena princeza Marija Bonaparte. Bila je najmlajša hči prince Lucijana Bonaparte in je živela dalj časa na dvoru Napoleona III. Leta 1855 se je v Fannu omožila z italijanskim grofom Braccijem, s katerim je živela v srečnem zakonu do njegove smrti.

STRELA UBILA DNINARICO PRI KOŠNJI

V okolici Linca je te dni nekdanarica kosila deteljo. Nenadoma se je nebo pooblačilo in začeli so švigati bliski. Dinarica se ni zmenila za slabo vreme in je kosila, dokler ni tresčilo vanjo. Našli so jo po neurju mrtvo s sežganimi lasmi in skoro brez obleke, ki je zgorela na njenem telesu. Strela je žensko tudi sezula, kajti noge so bile vse krvave, čevlji pa sta ležala daleč drug od drugega in sta bila vsa raztrgana.

MAŠČEVANJE ZA DEKLJSKO ČAST

V Reggio di Calabria je te dni neko devetnajstletno dekle zadavilo svojo šestnajstletno sestro, ker se je vdala vaškemu zapeljivcu. Osvetnica dražinske časti je svoj čin mirno priznala grožnikom in pristavila: "Če bi imela brata, bi že vedel, kaj je njegova dolžnost. Ker pa ga nimam, sem morala sama prevzeti njegovo delo." Žrtve se ni nič branila maščevanja in očetnica je imela prav lahko dolo.

SO SENIKOV ZGORELO

V Hlohovec na Slovenskem je minule dni zgorelo 80 senikov. Ogenj je bila tako silen, da je ogrozil vso naselbino, ki pa so jo vendarle rešili konca v plamenih. Pri začenju ogromnega požara je sodelovalo 400 gasilcev. Sumijo, da je bil ogenj podtaknjen.

GROB TELESNEGA STRAŽARJA IVANA GROZNEGA

Pri kopanju v moskovskem Kremlju so delavci odkrili grob Maljutke Skuratova, telesnega čuvarja ruskega carja Ivana Groznega. Mož je bil pokopan 6 m pod cerkvijo, ki je svojčas stala na nabrežju Moskve. Na grobu je bil kamen z imenom telesnega stražarja ter datum pokopa leta 1573.

ZEMLJEVIDI

Stenski zemljevid Slovenije na močnim papirju s platnenimi prebiti 7.50

Fakrajni ročni zemljevidi:

Dravska Banovina 30

Slovenske Gorice, dravske pokrajine 30

Ljubljanske in mariborske oblasti 34

Pohorje, Korjak 34

Celjska kotlina, Spodnje slovensko posavje 34

Prekmurje in Medunurje 34

Canada 40

Združenih držav, veliki 40

Mail 30

Nova Evropa 30

Zemljevidi:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahama, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming, vsaki po 23

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York — vsaki po 44

Naročilom je priložen denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Knjige pošljamo poštne prosto

"GLAS NARODA"

216 W. 34 Street

NEW YORK

VAMPIRJI VELEMESTA

Spisal EMILE GABORIAU

24

Flavija je hotela govoriti z očetom, da bi se mu mogla pokazati v novi obleki, ki ji jo je bil baš poslal Van Klopen in ki se ji je zdela čudovito lepa.

— Prekrasna! — je vzkliknil Martin-Rigal, čim je zagledal svojo hčerko.

— Misliš, da mu bom všeč?

Ta "mu" je pomenil Paulu Violainu. — Martin-Rigal je to še predobro vedel. Globoko je vzdihnil in odgovoril:

— Kako bi bilo mogoče, da bi mu ne bila všeč?

— Ah! — je vzdihnila Flavija zamišljeno, — če bi šlo za koga drugega, bi ne dvomila o sebi in ničesar bi se ne bala.

Martin-Rigal je sedel pri peči; pritegnil je k sebi svojo hčerko, da bi jo poljubil na čelo, ona s mu je pa spretno umaknila in mu je sedla na kolena.

— Veš, mislim si, — je nadaljeval sanjavo, — da bi se moglo zgoditi, da bi se sploh ne zmenil zame in da bi mu ne bila všeč... Toda v tem primeru, oče, bi ne hotela več živeti.

Njen glas je zvenel tako prepričevalno, da ji je ubogi oče požugal z roko. Flavija je to videla in zasmejala se je.

— Ah, ti ljubosumec ti grdi!... To pa ni lepo, gospod. Žugate s pestjo ubogemu očku zato, ker sem pri njem prvič zagledala svojega Paula. To je grdo, gospod, zelo grdo.

Kakor da je zasačen pri grehu je Martin-Rigal povsobil glavo.

— No torej, jaz imam rada to okno, ki me spominja na najslajših trenutkov mojega življenja. — je nadaljevala Flavija. — Že štiri mesece je tega. Glej, oče, a zdi se mi, kot da je bilo davi... Sedla sem k oknu, ne da bi vedela zakaj... pa še pravijo, da je človek gospodar svoje usode. Neumnost! Nikoli ne bom pozabila, kako je bilo, ko sem ga zagledala pri oknu hiše na nasprotni strani ulice. Bilo je kot da je udarila strela... Ves dan mi je bilo tako čudno pri srcu kot še nikoli... Pa mojih žilah se ni več pretakala kri, temveč ogenj... Ponoči nisem mogla spati. Ne da bi vedela, zakaj sem se od strahu vsa tresla... In potem sem sedela dan za dnem pri oknu. Takoj sem uganila, kaj mladenič dela. Poučeval je klavir tisti dve sulbi, gospodični... Ubogi deček!... Videla sem ga vsak dan prihajati in odhajati. Ah, če bi vedel, oče, kako slabo se mi je godilo! Bili so dnevi, ko je bil tako sestradan, da je komaj vlekel noge za seboj. In nehotne sem se vprašala, če je tistega dne sploh kaj jedel. Ali si moreš to misliti? On trpi lakoto, jaz se pa kopljem v izobilju! Nazadnje sem poznala že vse izraze njegovega obraza.

Za hip je območnila, potem pa nadaljevala:

— Toda gorje!... Nekega dne je izginil. Ves teden sem presedela od jutra do večera pri oknu, čakala sem in upala, a vse zaman. Tedaj sem zbolela in vse sem ti priznala. Dejala sem ti tudi: On bo moj mož, ker ga ljubim.

Martin-Rigal je poslušal namršnenih obrvi to pripovedovanje, ki ga je bil slišal zadnje dni najmanj že stokrat.

— Da, — je dejal tiho, — tako je bilo. Ti si zbolela in ko sem spoznal, da hiraš od hrepenenja, sem ti obljubil, da postane ta neznan mladenič, ki ga niti po imenu nisi poznala, tvoj mož.

V globoki hvalečnosti je hči objela očeta in ga poljubila na čelo.

— In takoj sem bila zdrava, — je nadaljevala. — In ti ostaneš dož beseda, je-li?

— Ah... saj dobro veš, da se tvoji volji ne morem upirati.

— Toda dala bi mnogo za to, če bi zvedela, kako si ga izsledil. Zakaj mi nisi o tem nikoli pravil? No, ne taji mi ničesar.

Kako si prišel do njega in opravil vse drugo tako, da niti opazil ni?

Martin-Rigal se je dobrodušno nasmehnil.

— To je moja tajna, — je odgovoril.

— Naj bo, pa jo ohrani zase. Sicer me pa to ne zanima, glavno je, da se ti je posrečilo! Drevi, čez dobro uro, morda pa vsak hip pride dr. Hortebize, da ga nama pred-

stavi. In on sede za našo mizo, da se ga bom lahko nagledala in da bom slišala njegov glas.

— Neumnica! — jo je pokaral bankir. — Nesrečni otrok!

— Kaj praviš? Neumnica! — je ugovarjala. — Morda sem res nespametna, toda zakaj bi bila nesrečna?

— Preveč ga ljubiš, — je odgovoril bankir v trdnem prepričanju. — zlorabil bo tvojo ljubezen.

— On! — je ugovarjalo dekle z obéudovanja vrednim prepričanjem. — On, nikoli! Oče jo je objel in pritisnil nežno nase.

— Poslušaj svojega starega očeta, drago dete, svojega najboljšega prijatelja. Paul pride, toda bodi oprezna. Bodi pripravljena na morebitno razočaranje.

— Izključeno!

— Recimo, da ne. Toda v interesu tvoje sreče te rotim, nikar ne pokaži, kaj se godi v tvoji duši; pazi, da se izdaš s pogledi. Verjemi izkušnosti starega prijatelja. Pomni, da popolna sigurnost ubija ljubezen.

Območnil je; ta čas je nekdo pozvonil. Flavija je zahtrela po vsem telesu.

— On je! — je zašepetala. — on!

In zbrala je vse svoje sile, da je mogla pripomniti:

— Ubogati te hočem, oče. Odidem in vrnem se šele, ko bodo vsi navzoči. Bodi brez skrbi, dokazem ti, da zna biti tvoja hčerka tudi igralka, če je treba...

Ko so se vrata salona že odpirala, je hitro odšla. Toda to ni bil Paul. Prvi prišlec je bil prijatelj gospoda Martin Rigala, tovarnarja s svojo ženo. Bankir je smatral za svojo dolžnost povabiti na ta večer okrog dvajset gostov.

Tisti hip je prišel Mascaretov varovanec k dr. Hortebizu. Paula ni bilo mogoče spoznati. Prihajal je namreč naravnost iz rok znamenitega krojača in to je bil tudi vzrok, da se je zakasnil. Zdravnik se je zadovoljno nasmehnil, videč pred seboj tako zalega fanta.

— Bogme, Flavija ima imeniten okus, — je zamrmral sam pri sebi.

— Evo me, je dejal Mascaretov varovanec, — pojdiva, skrajni čas je že.

Odpeljala sta se s kočijo v ulico Montmartre. Tu je zdravnik naročil kočijažu, naj pride ponj opolnoči, potem je pa odšel s Paulom v bankirjevo palačo.

Pri bankirju je bilo že okrog petnajst gostov, ko je sluga sporočil, da sta prišla dr. Hortebize in Paul Violaine.

Ko je stiskal Martin Rigal roko svojemu staremu prijatelju dr. Hortebizu, se mu je iskreno zahvalil za to, da mu je predstavil mladeža, tako olikanega gospoda kakor je Paul Violaine.

Večerja je bila določena na sedmo uro. Flavija je prišla šele, pet minut pred sedmo in takoj so jo obkolili gostje.

Znala se je tako imenitno obvladati, da se je samo mimogrede ozrla na Parula, ko se ji je globoko priklonil.

Njen oče take energije pač ni pričakoval.

NADALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

VSAKDANJI KRUH

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

37

(Nadaljevanje.)

Mina se zdi, kot bi legla na njo velika teža. Ta zatohli zrak! Radovedno se ozre okoli. Ali so vsi ponoreli? Kako je sploh kdaj mogla tukaj iskati zavetišča? Ko ne bi bila tako žalostna, bi se glasno smejala.

Vso svojo pozornost obrne na Greto. Četudi je bilo Gretino telo še tako šibko, je morala napeti vse svoje moči, da jo je v omedlevici privlekla do vrat.

Zunaj odpre Greta kmalu oči. Mina sedi na tramu in drži Gretino glavo v naročju.

— Greta, kaj ti je vendar? — Kako ti je sedaj?

— Meni je mnogokrat slabo, — šepče deklica. — Bila pa sem tudi lačna in mislila sem na —

Nič več ne govori dalje, samo trese se.

Roko v roki se plazite obe po ozki ulici. Videle ste samo malo neba in nekaj zvezd.

Mina ni imela nobenega upanja več. Bil je poslednji večer, predno je morala iz službe. Sedi v kuhinji s komolcem naslonjena na mizo in z roko podpira glavo.

Gospod in gospa Bevk sta bila doma. Iz sobe je donel vesel smeh, veselejši kot kanarčkov petje. Bili so vendarle dobri ljudje. Malo prej ji je gospod Bevk dal zadnjo plačo. Jutri je ne bo videl več, kajti jutraj nastopi že nova služkinja. Na kuhinjsko mizo ji je celo položil še pet dinarjev več, rekoč: — Vedno ste bili zelo pazni na mojo ženo. Pri nas bi mogli ostati na leta — škoda!

In tedaj bi mogla jokati brez prestanka. Toda ni imela več solz. Vse je že izjokala. Jutri ob tem času bo že davno na ulici, — da, na ulici. Samo da bi bilo lepo vreme, da ji ne zmoči košare. Saj ni niti vedela, kam bi jo nesla. K Arturju? Toda sobe ni mogel oddržati, ako ni imel službe. Pri Režekovih? Saj so jo pogladi iz hiše! Pri Berti —? To je še bila prava misel! Skupaj ste bili doma in svoje prijateljce ne bo zapustila. Najboljše je, da gre še noč k njej in jo vpraša.

S težavo vstane in gre. Bil je mehek večer, ki je obljubljal lep pomladanski dan. Pod starimi drevesi na Frankopanski ulici je duhtelo; bilo je, kot bi rjavci popki dobili življenje. Globoko v drevju se nekaj razteza; šumenje in napenjanje — vse sili k svetlobi.

Ko tako hodi, začuti v naročju, da se nekaj giblje; goneč nemir, opominjalno trkanje — sililo je v svetlobo.

Spomni se na dom. Skozi vlažne veje vidi pri svitu svetilke domačo trato. Zemlja je odprla svoje naročje, njiva je duhtela po hrani in poganjanju. Mlada posetev je že sknila in pogledi vseh so se z veseljem obračali na njo, kajti prišel je sad.

Podoba ji ni prav nič jasna pred očmi, toda, ne da bi se zavedala, je občutila z globoko boleščjo: njenega sadu ne bo nikdo z veseljem pozdravil.

Vedno počasnejši, vedno težji je bil korak. Zdaj je bila pred Setnikarjevo hišo. Plaho se splazi mimo vrat in okoli vogla skozi temno dvorišče in po zadnjih stopnicah navzgor. Samo da kuharice ne bi bilo doma! Nje se je bala.

Še ni bila popolnoma zgoraj, ko že zasliši glasno, razburjeno govorjenje.

— To je nesramno! — vpije Berta. — kako si upate reči gospej, da sem vzela kos torte? Ne vem, koliko kosov je bilo. Ako pa en kos manjka, tedaj ste ga vi vzeli, vi s svojim velikim gobcem!

— Kaj? — zavpije kuharica. — Brzdajte nekoliko svoj umazan jezik, drugače bom gospej povedala vse dolgočasne stvari o vas, hinavska prilizenjenka! Kdo stika vedno okoli? Že petnajst let služim v gosposkih hišah, takih stvari sem imela že preveč in jih ne maram več. Tukaj pa že človeka sumničijo in mi stara pravi, da sem sladkosnednica. Zdaj mi je vse jasno! Ali mislite, da vas nisem pred kratkim videla, da ste z drugim ključem odprli omaro in ste vzeli potico?

— Marija! — zakriči Berta.

— Da, samo prestrašite se, vem vse! Že dolgo vas imam na va-jetih. Lizali ste! videli in slisali nič. Samo naj še en krat pride stara nad mene, ji bom že vse povedala. Zakaj je prej vedno imela toliko kuharic, vem tudi!

— Gospej Setnikarjevi bom povedala, da imate otroka! Povedala ji bom, da vaš zaročenec ponoči —

Čof, se zasliši klofuta.

— Dam vam še eno, če se vam jo poljubi sprejeti. Moj zaročenec ne vzame ničesar, ničesar ne odnese, kakor drugi. Zdaj hočete še o drugih govoriti — vi —!

Znotraj se zapro vrata z velikim ropotom.

Mina potrka.

Berta odpre. Njen obraz je rdeč in otečen; oči se ji nemirno obračaja.

— Kaj hočeš? — vpraša naglo.

— O, Berta, — pravi Mina, — še vsa prestrašena vsled tega, kar je slisala in naglo porine nogo med vrata, kajti zdela se ji je, da jih hoče Berta zopet takoj zapreti.

— No, kaj je? Hitro! Nimam mnogo časa.

— Oh, Berta, nekaj ti moram povedati — ni mi dobro — ne, zelo slabo.

Mine preneha; Berta je skoraj ne posluša; vedno obrača glavo in posluša v stanovanje. Mina je čutila, da si ni izbrala pravega časa. Toda, ali je mogla čakati?

V največji stiski ji reče:

— Spravi mojo košaro! Odpovedali so mi službo. Nove službe nimam in je tudi ne dobim ker sem — njen glas se ji tresce, kar ni ji šla skozi ustnice, — ker sem — sem — oh, saj vidiš! Vzemim svoje stvari, dokler ne vem, kam bi šla! Bog v nebesih, kam naj grem? To je bil obupen klic, ki je odmeval od kamnatih tal.

Berta ostane hladna. Skomigne z ramo, rekoč:

— Mogla bi ti že vnaprej povedati, da bo tako prišlo! Tvojo košaro, seveda, bom vzela; toda, kdo ve, kako bom tudi jaz še dolgo tukaj ostala? — Zopet se nemirno ozre. — Mislim, da ne. Čim prej grem proč, tem boljše. In tvojo košaro bi morala spraviti kje drugje.

— Tako prevlačevati vse te dobre stvari! — vzdihuje in skloni glavo globoko na prsi.

Bertin pogled ovisne sključeno postavo. Nato pa pravi polna nenadnega smiljenja:

— Počakaj Mina, troj denar! Nisem ti še vrnila; tri sem ti še dolžna. Tukaj jih imaš pet, rabila jih boš.

In predno je mogla Mina odgovoriti, pravi Berta:

— Zdaj nimam časa — z Bogom! — ter ji zapre vrata pred nosom.

— Kam — — —!

Raztrgani oblaki so se podili po večernem nebu; lahen dež je močil zemljo. Nobenega zavetja in če je še tako gledala okrog s pekočimi očmi. Dokler je imela še nekaj dinarjev je še šlo, ta ali oni bi jo sprejel — toda potem — potem!

V nenadnem strahu ji odpovedo noge. Zlekne se na stopnice neke hiše. Pes, ki se je potikal po ulici, pride k njej in jo ovoha. Ni se upala ga breniti. Kot bi iskala opore, grabi okoli, nato pa sklene roke. Rada bi jokala, pa ne more; obraz se ji bolesto zategne. Vedno nižje sklanja glavo in popolnoma zleza sama v sebe.

Mina niti ne opazi, da jo mimoidoči ljudje pogledujejo. Šele ko pride vratar: — Vi, kaj pa sedite tukaj? — se predrami. Kar so jo nesle noge, zbeži in ne odgovori.

(Dalje prihodnjič.)

Iz Slovenije.

Ssramotno klanje na veselici.

2. oktobra so imeli v vasi v Močvirju (občina Bučka) gasilci veselico. Na prireditvi, ki se je vršila do poznega večera v kar najlepšem redu, se je slednjič izcimil med fanti prepir in slednjič pretep, v katerem je hudo tekla kri.

19-letni Golobov Jože iz Gurce je sedel v veselici sobi za mizo in je v krogu svojih znancev in prijateljev prepeval. V družbi je bil tudi 22-letni Franc Selak iz Bučke, ki pa se je obnašal nemirno. Srd je ohladil nad nekimi mladimi fantom, kateremu je pričel deliti zausnice. Na opozorilo, naj se obnaša na gasilski veselici spodobno, se je Selak besen zagnal v Golobovega brata Ivana. V trenutku, ko je bil za Ivana kritičen, je priskočil bratu na pomoč mlajši Jože, ki je oprijel s svojimi močnimi rokami Selaka okrog pasu in ga zanesel na njegov sedež za mizo. Zadeva bi bila s tem končana, da nista bila v sobi navzoča dva stara Jožetova sovražnika. Janez Kotar in Emil Kotar, sinova dveh posestnikov iz Gorenjih Radulj, ki sta takoj pričela lomiti stole in z lesenimi nogami udrihati po Jožetovi glav, kn je bila mahoma zalita s krvjo. Da bi se ranjeni Jože ubranil divjih napadalec, je potegnil iz žepa nož. Slednjič je posegel v pretep še Selak, ki je onemoglemu Jožetu Golobu zasedil od zadaj v levo ramo blizu vratu nož in in mu prizadejal strahovito, 12 centimetrov globoko, smrtno nevarno rano. V smrtnem strahu je fant zbral še toliko moči, da se je iztrgal napadal-

Uboj pod Šmarno goro.

9. oktobra je nastal v Srednjih Gamelnah na cesti hud pretep med fanti. Policija je v zvezi s tem ubojem aretirala 22-letnega mizarskega pomočnika Alojzija Jerina, doma iz Logatec, stanujočega pa v Šmartnem pod Šmarno goro. Jerino so izsledili v splotju Delavske zbornice in je na policiji izpovedal, da se je nahajal v družbi drugih fantov okrog 22.30 v Štrukljevi gostilni pod Šmarno goro. Ko so se potem vračali domov, je pričelo leteti med fante kamenje. Čez čas je stopil na cesto neki možki in je med njim ter men fanti hipoma nastal prepri, ki mu je sledil že tudi pretep.

Tudi Jerina je iztrgal iz plota kol in pričel mahati po neznanec. Kam ga je zadel, se Jerina ne spominja in tudi ni vedel, s kom ima opravka. Potem, ko se neznanca podrl na tla, so vsi zbežali in so pretepači šele jutraj izvedeli, da je 24-letni zidar Filip Kepič poškodbam podlegel. Aretiranega A. Jerina, ki je baje najhujše mahal po Kepiču, so po zashišanju izročili sodišču.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stara cena

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI 'GLAS NARODA'

216 West 18th Street

New York City

Vsakourstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Samomor divjega lovca.

Jože Meglič je bil hlapec in pastir pri posestniku Francetu Megliču v Lomu pri Sv. Katarini. Star je bil 32 let. Te dni so bili vsi domači na polju. To priliko je Jože izrazil ter se v hlevu ustrelil z vojaško puško, ki pa je bila tako predelana, da je bila uporabna tudi za lov. Ko so prišli domači domov, so ga našli mrtvega, ležečega na senu in hlevu. Blizu njega je puška. Takoj naslednjega dne je gospodar prijavil zadevo orožnikom. Jože se je ustrelil na ravnost v srce, torej je moral biti na mestu mrtve.

NEVAREN SLEPAR POD KLJUČEM

Berlinska policija je aretirala te dni po vseh velikih evropskih mestih zasledovanega zločinca, ki je spravljal med drugim tudi portugalsko republiko v težak finančni položaj. Gre za Gustava Adolfa Henniesa, ki pa policija o njem domneva, da se piše v resnici Doering in da je doma iz Hessen. Mož je bil zvedel, da je dobila neka velika angleška tiskarna pred leti iz Portugalske naročilo, naj natisne večjo količino bankovcev in da je tiskarna vse potrebne tiskarske pripomočke obdržala za morebitno ponovno tiskanje bankovcev. S pomočjo visokih državnih uradnikov, ki so se že vsi obsojeni, in ponarejenih dokumentov, se je sleparju posrečilo pripraviti tiskarno do tega, da je začela ponovno tiskati portugalske bankovce.

S pomočjo svojih prijateljev je spravljal Hennies bankovce v Lisabono in na Portugalskem so se naenkrat pojavili milijoni, ki niso bili kriti. Vlada si ni vedela pomagati, valuta se je zdelo omajana, dokler se ni posrečilo izslediti enega Henniesovih pomočnikov. Portugalska republika je tožila londonsko tiskarno in zahtevala 13 milijonov mark odškodnine, ki jih je tudi dobila. Hennies je imel mnogo denarja in posrečilo se mu je odnesti pete v inozemstvo, zdaj so ga pa v Berlinu zasačili.

POZOR. ROJAKI

Is naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošila. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obno vite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte

Pueblo, Peter Cullig, A. Saffia

Salida, Louis Costello

Walsenburg, M. J. Bayux

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, Mary Butchar

Chicago, Joseph Blush, J. Bevilic

J. Lukanich, Andrew Spillar

Cicero, J. Fabian

Joliet, A. Anzelc, Mary Bamblich

J. Zaletel, Joseph Hrovat

La Salle, J. Spellich

Masoutah, Frank Augustin

North Chicago, Anton Kobal

Springfield, Matija Barborich

KANSAS

Girard, Agnes Močnik

Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND

Steyr, J. Černe

Kitzmillier, Fr. Vodopivec

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe

Detroit, Frank Stular

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouše, Frank Pucelj

Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula

Eveleth, Louis Gouše

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatich

Waukegan, Jože Zelenc

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA

Klein, John R. Rom

Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick

NEW YORK

Gowanda, Karl Strinsha

Little Falls, Frank Maale

OHIO

Barberton, John Balant, Joe H.

Cleveland, Anton Bobek, Chas.

Karlinger, Jacob Resnik, John S.

Punk.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, RE-

ZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-

TOVANJE

SHIPPING NEWS

27. oktobra:
New York v Hamburg
General von Steuben v Bremen

28. oktobra:
Olympic v Cherbourg

29. oktobra:
PATRUS (BOŽIČNI IZLET) Havre
Albert Ballin v Cherbourg
Olympic v Cherbourg

2. novembra:
Roma v Genoa
Manhattan v Havre
Albert Ballin v Cherbourg

3. novembra:
Dresden v Bremen

4. novembra:
Majestic v Cherbourg
Pennland v Havre
Statendam v Boulogne sur Mer
Aquitania v Cherbourg

5. novembra:
Champlain v Havre
Rex v Genoa

9. novembra:
Pres. Roosevelt v Havre
Hamburg v Cherbourg

10. novembra:
Berlin v Bremen

11. novembra:
Homerie v Cherbourg
Bremen v Bremen
Paris v Havre

12. novembra:
Conte Grande v Genoa
Volendam v Boulogne sur Mer

15. novembra:
Leviathan v Cherbourg in Bremer

16. novembra:
Vulcania v Trst
Deutschland v Cherbourg

18. novembra:
Olympic v Cherbourg
Europa v Bremen

19. novembra:
Conte di Savoia v Genoa

23. novembra:
St. Louis v Cherbourg
Pres. Harding v Havre

24. novembra:
Gen von Steuben v Bremen

25. novembra:
Bergaria v Cherbourg

26. novembra:
Champlain v Havre
Augustus v Genoa
Majestic v Cherbourg

29. novembra:
Bremen v Bremen

30. novembra:
New York v Cherbourg
Manhattan v Havre
Statendam v Boulogne sur Mer

1. decembra:
Rex v Genoa
Stuttgart v Bremen

2. decembra:
Homerie v Cherbourg

6. decembra:
Saturnia v Trst

7. decembra:
Europa v Bremen
Pres. Roosevelt v Havre

8. decembra:
Berlin v Bremen

9. decembra:
PATRUS (BOŽIČNI IZLET) Havre
Albert Ballin v Cherbourg
Olympic v Cherbourg

10. decembra:
Roma v Genoa

13. decembra:
Hamburg v Cherbourg

14. decembra:
Majestic v Cherbourg
Bergaria v Cherbourg

15. decembra:
Conte di Savoia v Genoa
Bremen v Bremen
Leviathan v Cherbourg in Bremen

21. decembra:
Pres. Harding v Havre
Deutschland v Cherbourg

22. decembra:
Dresden v Bremen

23. decembra:
Champlain v Havre
Homerie v Cherbourg

27. decembra:
Europa v Bremen

28. decembra:
New York v Cherbourg
Manhattan v Havre

30. decembra:
Olympic v Cherbourg

V JUGOSLAVIJO

Preko Bremena

Z NAJHITREJŠIMI PARNIKI,

KAR JIH PLUJE

BREMEN

EUROPA

Poseben vlak ob parniku v

Bremenu jamči najbolj pri-

pravno potovanje v Ljubljano.

Pojasnila da katerikoli agent ali

57 BROADWAY, NEW YORK

NORTH GERMAN

LLOYD

DVA BOŽIČNA IZLETA
V JUGOSLAVIJO

PREKO HAVRE

Na najnovšem francoskem parniku

"CHAMPLAIN" in "PARIS"

26. NOVEMBRA 9. DECEMBRA

Izletnike bodo spremljali izvedeni spremljevalci French Line

NIZKE CENE ZA VSE DELE JUGOSLAVIJE

Za informacije in cene vprašajte pri našem lokalnem agentu

LEO ZAKRAJSEK METROPOLITAN TRAVEL

General Travel Service, Inc. BUREAU (Frank Sakser)

1359 Second Ave., New York, N. Y. 216 W. 18th St., New York, N. Y.

French Line

19 STATE STREET

NEW YORK, N. Y.

Euclid, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kurnse
Niles, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown Anton Kikelj